

Title of the Paper: **Economics of Development-I**
SEM-V

Time allowed: 3 hrs

Maximum Marks: 75

Note: Attempt **Five** questions in all selecting **Two** questions each from each Section-A and B and the Entire Section-C which is compulsory. Each question in Section-A and Section-B carries 12 marks and compulsory question 9 carries **27** marks

Section A

1. Define an underdeveloped Economy. Discuss the main characteristics of underdeveloped economy 12
2. Critically examine the classical theory of Economic Growth 12
3. Explain Neo Classical theory of Economic Growth 12
4. Explain the Shumpeter's Model of Growth 12

Section B

5. Explain the strategy of Leibenstein's critical Minimum Effort with the help of diagram 12
6. Explain in detail the various merit and demerit of the balance strategy of growth 12
7. Explain the importance of economic planning in an underdeveloped economy 12
8. Mention the different types of investments criteria 12

Section C

9. Write Brief answers:
 1. Give importance of capital formation
 2. Explain vicious circle of poverty
 3. Discuss determinants of economic development
 4. Define perspective planning
 5. Define the term indivisible used in Big Push Theory
 6. Write limitations of Input-Output analysis
 7. What is meant by variable capital?
 8. Explain the stage of drive to maturity
 9. Explain the meaning of warranted rate of growth and Natural rate of growth

3x9=27

ਭਾਗ ਓ

- 1 ਘੱਟ ਵਿਕਸਿਤ ਅਰਥਚਾਰੇ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਘੱਟ ਵਿਕਸਿਤ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਲੱਛਣ ਵਿਚਾਰੋ।
- 2 ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰੰਪਰਵਾਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ
3. ਆਰਥਿਕ ਨਵ-ਕਲਾਸੀਕਲ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- 4 ਸੁੰਪੀਟਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਮਾਡਲ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ ਅ

- 5 ਇੱਕ ਰੇਖਾਚਿੱਤਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿਚ ਨਿਊਨਤਮ ਜਰੂਰੀ ਯਤਨਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- 6 ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਸੰਤੁਲਨ ਕਾਰਜ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਗੁਣਾਂ ਅੰਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਵੇਰਵੇ ਸਹਿਤ ਬਿਆਨ ਕਰੋ।
- 7 ਇੱਕ ਘੱਟ ਉੱਨਤ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਤ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉ
- 8 ਨਿਵੇਸ਼ ਮਾਪਵੰਡ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੱਸੋ।

ਭਾਗ -ੲ

9. ਨਿਮਨ ਉੱਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
 - 1) ਪੂੰਜੀ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੱਸੋ।
 - 2) ਗਰੀਬੀ ਦੇ ਕੂ -ਚੱਕਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
 - 3)ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਕ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।।
 - 4) ਦੂਰ ਭਵਿੱਖ ਨਿਯੋਜਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ।
 - 5) ਬਿੱਗ ਪੁਸ਼ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਚ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਪਦ ਅੰਵਡਤਾ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰੋ।
 - 6)ਇਨਪੁੱਟ -ਆਉਟਪੁੱਟ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੱਸੋ।
 - 7) ਆਤਮ -ਨਿਰਭਰਤਾ (Drive to maturity) ਦੇ ਪੜਾਅ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
 - 8) ਵਾਰੰਟਡ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਦੇ ਅਰਥ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।